

OSLOBOĐENJE OTOKA KRKA APRILA 1945. GODINE

Vojmir Kljaković

U završnim operacijama narodnooslobodilačkog rata i to za oslobođenje preostalog dijela Jugoslavije, Četvrta armija — koja je operirala između mora i rijeke Une — u martu 1945. god. probila je njemački front u južnoj Lici i do sredine aprila oslobodila cijelu Liku i obalski pojas s otocima Pagom i Rabom, zatim veći dio Hrvatskog primorja i Gorskog kotara. Tih se aprilskih dana rješavala sudbina ne samo ovih krajeva naše domovine nego i onih preko stare jugoslavenske zapadne granice. Čitav obalski pojas sjevernog Jadrana i otoci ispred njega dobili su izuzetno važno i političko značenje.

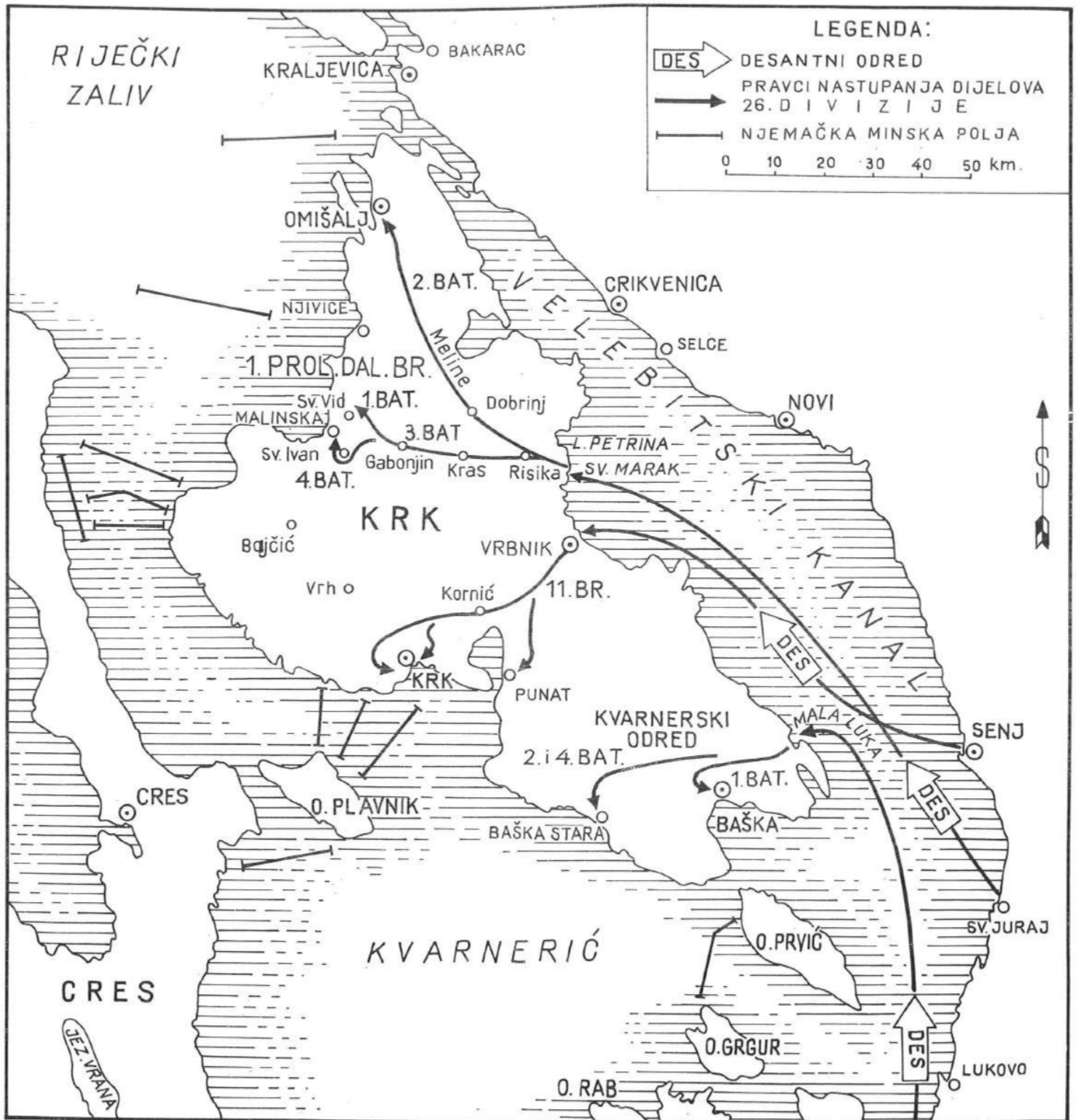
Žestina borbi, koje su se vodile u prvoj polovici aprila, pokazuje koliko su značenje obje strane pridavale ovom području. Treba se sjetiti raspada njemačkog 15. brdskog korpusa i kaotičnog bjekstva njemačkih i ustaških vojnika kroz sjevernu Liku i primorje — ostataka legionarske 392. divizije i ustaša 11. divizije. Tu, u Senju, preostali dijelovi 392. divizije i neke njemačke i ustaške formacije koje su bježale s juga, pokušali su da zaustave napredovanje priobalnih snaga Četvrte armije na sjever, k Rijeci. U ogorčenim borbama 9. aprila na Vratniku, Franciskovcu, Sv. Jeleni i Šatoru slomljena je snaga neprijatelja. Poginuo je i sam komandant 392. legionarske divizije, generalpotpukovnik Johann Mickl. Ove borbe jasno su pokazale koliko je napora ulagao neprijatelj da spriječi Četvrtu armiju u ostvarenju njenih ciljeva.¹ Tu je prestala da postoji

ustaška 11. divizija, a od 392. legionarske divizije ostala je u stvari samo jedna borbena grupa.²

Ubrzo su se pokazale posljedice borbi za Senj. Priobalne snage Četvrte armije u jednom su dahu doprle pred Bakarski zaljev. Posljednja etapa historijske misije Četvrte armije da oslobodi Rijeku, zapadne Kvarnerske otoke, Istru i Slovensko primorje bila je pred svojim početkom.

Ali, bitka za Rijeku nije mogla uspješno početi bez otvaranja priobalne pomorske komunikacije za snabdijevanje jedinica Četvrte armije, koje su sve dalje prodirale na sjever i sjeverozapad. Nije se moglo bez rizika napadati njemačku obranu na frontu kod Rijeke niti prići oslobađanju Kvarnerskih otoka koji su se nalazili preko stare jugoslavensko-talijanske granice (Cres i Lošinj), ako se ne oslobodi otok Krk, posljednji neoslobođeni otok sjevernog Jadrana unutar stare Jugoslavenske granice. Osim toga, prisustvo neprijatelja na Krku ugrožavalo je korišćenje senjske luke, čiji je značaj bio izuzetan za snabdijevanje snaga Četvrte armije koje su nadirale ka Rijeci. Ovi razlozi su dobili svoje puno značenje kada je Generalštab Jugoslavenske armije 14. aprila dao direktive Četvrtoj armiji da odmah kopnom nastavi nadiranje k Rijeci i dalje na zapad u Istru.³ Štab Četvrte armije razradio je ovu direktivu i odlučio da produži napredovanje jednim pravcem k Rijeci i Trstu, a drugim preko otoka Krka i Raba na Cres i u Istru.⁴

Komandant Četvrte armije, general-lajtnant Petar Drapšin, svojom direktivom podređenim korpusima i divizijama stavio je u zadatak 26. diviziji (komandant general-major Božo Božović i politički komesar potpukovnik Dušan Korać), koja je bila prikupljena na kopnu, nasuprot Krka, od Senja do Sv. Jurja, ga »izvrši desant na o. Krk sa zadatkom da likvidira neprijatelja na istom«.⁵ Štab Četvrte armije pretpostavio je oslobađanje Krka — Cresu i Lošinju.⁶ Oslobađanje otoka Krka bilo je važno za dva pravca napredovanja Četvrte armije: glavnog, prema Rijeci i pomoćnog, preko mora, prema istočnoj obali Istre. U zapovijesti štaba 26. divizije od 14. aprila za iskrcavanje na Krk, pored ostalog, stoji: »Ovladavanje otoka Krka od ogromnog je značaja za daljnji tok operacija. Uništenjem neprijateljskih snaga na ovom otoku biti će slomljen ključ ne-

Oslobodenje otoka Krka 17. travnja 1945. godine

prijateljske odbrane u sjevernom dijelu Jadrana. Baza Senj, koja će biti glavna baza za snabdjevanje trupa naše Armije, biti će po zauzimanju otoka Krka potpuno sigurna i time će se u mnogome skratiti pomorski i kopneni komunikacijski pravci« ...⁷

Informativna služba Četvrte armije pružila je neke podatke o rasporedu i jačini neprijatelja na otoku Krku. Zapravo, na otoku su bili: njemačka 5. baterija Mornaričkog artiljerijskog divizionu, 2. četa 237. füseleriskog bataljona, oko 300 mornara i 2. četa 1. bataljona 23. ustaškog zdruga.⁸ Ukupno do 650 vojnika i 15 topova razne namjene i kalibra. Kao i drugdje na otocima, i na Krku su ove jedinice ble raspoređene u većim mjestima: u glavnim uporištima u Krku, Malinskoj i Omišlju, u kojima su se bolje utvrdili, i u Baški, Baški Stari i Puntu. Neprijatelj je zadržao stari raspored, orijentiran na obranu otoka od eventualnog napada s juga i zapada. Nedavno izmijenjena situacija na obali, u njegovom zaleđu, nije dovela ni do kakvog premještanja rasporeda. Osim toga, opći razvoj situacije već se odražavao na moral jednog dijela neprijateljske posade na Krku. Tako je npr. posada Baške 14. aprila uništila neke topove, a sutradan pregovarala s mjesnim Narodnooslobodilačkim odborom o predaji.⁹

Usljed ograničenog broja plovnih objekata kojima se moglo vršiti transportiranje jedinica sa kopna na Krk, u suglasnosti s komandom Jugoslavenske mornarice, štab Četvrte armije riješio je da se prikupe brodovi za ovu svrhu, da bi se kasnije oslobodili za druge desantne akcije.¹⁰ Osim toga, bilo je predviđeno da u desantu učestvuju i dijelovi Kvarnerskog odreda mornaričke pješadije. Radi koordiniranja aktivnosti, u Senju je 13. aprila štab 26. divizije održao sastanak s komandantom Jugoslavenske mornarice i komandantom Pomorske komande sjevernog Jadrana. Sutradan je postignut dogovor sa štabom Britanske pomorske komande za operacije u sjevernom Jadranu o učešću britanskog mornaričkog sastava i avijacije u podršci napada jedinica 26. divizije i Kvarnerskog odreda u oslobađanju Krka.

U okviru priprema za iskrčavanje, iz Senja je u uvalu Petrina na istočnoj oblai Krka tajno prebačena izviđačka četa 26. divizije 13/14. aprila,¹¹ sa zadatkom da prikupi podatke o

neprijatelju i da se poveže s mornaričkom grupom i ilegalnom komandom mjesta Krk. Zato je štab 26. divizije razradio plan iskrcavanja i odredio zadatke svojim jedinicama, u skladu sa zadacima dijelova Kvarnerskog odreda. Odlučeno je da se s glavninom divizije — 1. dalmatinska proleeterska brigada i 11. dalmatinska udarna brigada, dva bataljona 3. prekomorske udarne brigade i artiljerijski divizion¹² — izvrši iskrcavanje na istočnu obalu otoka Krka, gdje nije bilo neprijateljskih posada, dok će manji dio divizije ostati na kopnu.¹³ Za mjesta iskrcavanja divizije izabrani su Vrbnik i Sv. Marko odakle će jedinice lepezasto krenuti k ciljevima napada; na jugu otoka iskrcać će se dva bataljona Kvarnerskog odreda pomorske pješadije i jedna baterija, za napad na posade u južnom dijelu Krka. Bilo je predviđeno da se iskrcavanje izvede istovremeno 15/16. aprila do 1 sata. Ali, uslijed jake bure odloženo je za isto vrijeme naredne noći, 16/17. aprila.

Nakon manjih izmjena u sastavu desantnih grupa, formirana su tri desantna odreda. Odred u Senju — 11. brigada i jedan bataljon 3. brigade¹⁴ — (ukrcan je na šest motornih jedrenjaka, jedan invazioni LCT brod i dva desantna splava) imao je zadatak da se iskrca u pristaništu Vrbnik i do zore neprimjetno priđe mjestu Krku (veći dio 11. brigade) i Puntu (njen manji dio) i napadne neprijateljsku posadu u tim mjestima. Odred u Sv. Jurju — 1. brigada (ukrcana na četiri motorna jedrenjaka i dva desantna splava) — imao je zadatak da se iskrca kod Sv. Marka i do zore s glavninom zauzme položaj pred Malinskom, a manjim snagama pred Omišljem. Odred za iskrcavanje na južni dio Krka — dva bataljona Kvarnerskog odreda i jedna baterija (ukrcani u četiri motorna jedrenjaka i na jedan desantni splav) — pod zaštitom jednog naoružanog broda i dva patrolna čamca Jugoslavenske mornarice, imao je zadatak da iz luke Rab isplovi i iskrca se u uvali Mala Luka i do svitanja stigne pred Bašku i Bašku Staru. Bataljon 3. brigade trebalo je da kao divizijska rezerva ostane na srednjem dijelu otoka Krka, kod Kozavina i Gornje Garice. U ovom je napadu trebalo da 11. i 1. brigadi pruže podršku dvije britanske topovnjače i jedna britanska eskadrila aviona u napadu na mjesto Krk i Malinsku.¹⁵

Š T A B
XXVI UDARNE DIVIZIJE
Opr.br.261/45
14.IV.1945.

11 11 11 11 11 11
11 11 11 11 11 11
11 11 11 11 11 11
Sp. Par. 1103/10

Z A P O V J E S T

/Sekcija. Sušak - Ogulin - Rab - Senj 1:100.000/

PODACI O NEPRIJATELJU: vide se iz dostavljenog izvještaja o stanju neprijateljskih garnizona na otoku Krku, od 13 ov.mj. Promjena iz do sada dobivenih podataka od toga dana do danas, nije bilo.

Odbranom otoka Krka neprijatelj brani sjevernu dalmatinsku obalu i prilaze k Rijeci, Sušaku i obali Istre.

Pretpostavlja se da bi neprijatelj mogao za pojačanje svojih garnizona na otoku Krku upotrebiti do 1.000 vojnika pomorske pješadije iz Rijeke.

NAŠE SNAGE: I. XI. i XII. Brigada, dva bataljona pomorske pješadije, Artiljerijski divizion.

Pravcem Novi - Crikvenica - Kraljevica djeluju jedinice XIX Divizije.

NAŠ ZADATAK: Naša Divizija izvršiće desant na otok Krk sa zadatkom da u sadejstvu sa snagama omorske pješadije opkoli i uništi neprijateljske garnizone na ovom otoku, zaposjedne ovaj otok i stvori uslove za daljnje napredovanje u pravcu sjevera i sjevero-zapada.

Ovladavanje otoka Krka od ogromnog je značaja za daljnji tok operacija. Uništenjem neprijateljskih snaga na ovom otoku biti će slomljen ključ neprijateljske odbrane u sjevernom dijelu Jadrana. Baza Senj, koja će biti glavna baza za snabdjevanje trupa naše Armije, biti će po zauzimanju otoka Krka potpuno sigurna i time će se u mnogome skratiti pomorski i kopneni komunikacijski pravci. Oslobođenjem Krka biti će naskoro oslobođen i posljednji otok od neprijatelja na našem moru.

N A R E D J U J E M O :

Lijeva kolona
dva batalj. pomorske pješadije.

Po izvršenom iskrcavanju u noći 16/17. ov.mj. u zalivu Velaluka na krajnjem jugoistočnom dijelu otoka Krka u nastupnom maršu izbitina komunikacija Baškanova - Bašćanska Draga, presjeći ovu komunikaciju i sa linije :kota 367 - kota 102 poći u napad pravcem Juran Dvor - Baškanova. Ovaj napad izvesti oobuhvatom lijevim i desnim krilom tako da se u prvom naletu likvidiraju neprijateljski artiljerijski položaji na punti Bonculuka, a sam garnizon poslije potpunog opkoljenja, uništiti.

Srednja kolona
XI. Ud. Brigada sa 4 pješ. batalj. i čete prat. orudja.

Jedan bataljon uputiti iz Senja 15 ov. mj. u prvi mrak kao prethodnicu, koja će se iskrcati u pristaništu Vrbnik i stvoriti i osigurati mostobran za iskrcavanje glavnine.

Glavnina Brigade vrši iskrcavanje u 21.30 sati u Senju i prebacuje se odmah po završenom ukrcavanju trupa morskim putem u pristanište Vrbnik, odakle preduzima nastupni marš pravcem Vrbnik - Kornić. Sa lijeve strane Vrbnik - Kornić - Muraji - Klačić, polazi u napad u dva pravca: jednim prema gradu Krku u cilju presjecanja svih komunikacija koje vode iz ovog garnizona, opkoljenja garnizona i po tom likvidirati neprijatelja u njemu, drugim pravcem prema Aleksandrovu u cilju potpunog uništenja neprijatelja. Polikvidaciji ovih garnizona jedan dio snaga uputiti prema mjestu Baškastara i uništiti neprijateljsku posadu u ovom mjestu.

Jednu četu sa mjesta iskrcavanja, tj. iz Vrbnika uputiti preko Kazavina na prostoriju južno od sela Krase u blizini raskrsnice puteva Krk - Vrbnik za osiguranje artiljerije koja će se nalaziti na toj prostori.

Kod napada nastojati brzim podilaženjem pod neprijateljske artiljerijske položaje, dovesti posadu ovih, orudja koje je malobrojna i orijentisana prema moru, do brzog uništenja.

Faksimil prve strane zapovijesti Štaba 26. divizije za oslobodanje otoka Krka

Ukrcavanje, prevoženje i iskrcavanje teklo je neometano, prema planu. Dotle su pomorske komunikacije osiguravali naružani brodovi i patrolni čamci Jugoslavenske mornarice. Tako su isto sve jedinice trebale na vrijeme zauzeti polazne položaje za napad 17. aprila, koji je predviđen za 8 sati i odgođen za pola sata.

Iskrcavši se u Sv. Marku, 1. brigada je krenula sa tri bataljona prema Malinskoj, pravcem Risika, Kras, Gabonjin (u Gabonjinu je njen 3. bataljon ostavljen kao brigadna rezerva), do polaznih položaja u Dubašnici. Pred Malinskom su 1. i 4. bataljon zauzeli položaje na liniji: sela Sršić, Sv. Vid, Maršić, Sv. Ivan. U 9 sati došlo je do prve borbe s neprijateljem, koji se, iznenađen, do 10.30 sati povukao na utvrđeni prostor oko dva hotela i jedan bunker u Malinskoj. Tu je postepeno stiješnjen i satjeran u zgrade hotela i bunker. Da bi izbjegli suvišne žrtve, borci su dovukli minobacače i jedan protivtenkovski top. Pod njihovom vatrom rano popodne predao se dio neprijateljskih vojnika iz jedne zgrade, dok su se ostali iz druge zgrade i bunkera dalje ogorčeno branili, čak i onda kada je zapaljen gornji kat hotela. Nešto kasnije, u jurišu na posljednje uporište, poslije očajničke obrane izginuli su preostali neprijateljski vojnici.¹⁶ Odmah zatim štab 1. brigade poslao je 1. bataljon iz oslobođene Malinske u Omišalj, da pomogne napad njenog 2. bataljona na tamošnju posadu.

U međuvremenu, 2. bataljon 1. brigade, koji je prešao put od Sv. Marka, preko Risike, Dobrinja i Melina, stigao je pred Omišalj. Po upadu bataljona u mjesto, neprijatelj je, znatno brojniji nego što se mislilo, pružio žestok otpor, pa se oko kuća u mjestu razvila jaka borba, koja se produžila i poslije podne. Neprijatelj se branio do samog mraka, kada se poslije pretrpljenih gubitaka jedan dio predao, jedan dio raspršio po okolini, a jedan se dio uspio brodovima prebaciti na kopno.¹⁷

U borbama za Malinsku i Omišalj poginulo je 108 neprijateljskih vojnika i zarobljeno 13; naša 1. brigada imala je 9 poginulih i 25 ranjenih.

Kada se 11. brigada iskrcala u Vrbniku, još prije svitanja njen 2. i 4. bataljon preko sela Kornića stigao je pred Krk,

Borci IV bataljona XI udarne dalmatinske brigade igraju kolo ispred Đačkog doma u Krku nakon oslobođenja grada

Borci na rivi oslobođenog grada Krka (u prvome planu: Tugica Lončarić rođenja Bonifačić iz Punta)

U oslobođenom Krku (slijeva nadesno: Danilo Alač, komandant pozadine,
i Branko Petković, referent Saniteta)

Borbe za oslobođenje Punta i Krka

a 1. bataljon pred Punat (3. bataljon ostavljen je u Vrbniku kao brigadna rezerva). U 5 sati ujutro oba mjesta su bila blokirana. Osjetivši prisustvo 11. brigade, neprijatelj je pružio otpor još na prilazima Krku, ali je postepeno oko podne potisnutu samo mjesto. Tu se razvila oštra borba za svaku kuću koju je neprijatelj zaposjeo. Otpor se morao savladavati najčešće ručnim bombama. Popodne oko 17.30 sati slomljen je posljednji otpor. — U Puntu se, poslije prvih ispaljenih hitaca, neprijatelj predao bez borbe još ujutro oko 9 sati.

U borbi za Krk i napadu na Punat 11. brigada je nanijela neprijatelju gubitke od 167 mrtvih i zarobila 55 vojnika; ona sama pretrpjela je gubitke od 7 mrtvih i 29 ranjenih boraca.¹⁸

U Maloj Luki su iskrcana tri bataljona i jedna baterija topova Kvarnerskog odreda i prije svitanja najkraćim su putem neprimijećeno prišli Baškoj. Tu su 1. i 3. bataljon zauzeli položaje za napad (2. bataljon je ostao u rezervi). Osjetivši njihovo prisustvo, već demoralizirana posada Baške prije nego što je počeo napad 1. i 3. bataljona digla je bijelu zastavu i bez borbe se postrojena predala. Dotle je jedna četa 2. bataljona, ocijenivši, na osnovu dobijene informacije, situaciju u Baški Staroj kao povoljnu za akciju, krenula je da napadne neprijateljsku posadu u tom mjestu. Četa je upravo stigla kada je malobrojna posada pokušala da jednim brodom pobjegne iz luke. Kad su otvorili vatru na nju, poslije neznatnog otpora posada se predala.¹⁹

U Baški i Baški Staroj zarobljen je, bez vlastitih gubitaka, 41 neprijateljski vojnik.

Iskrcavanje glavnine 26. divizije i Kvarnerskog odreda na otok Krk dalo je izvanredne rezultate. Za jedan dan oslobođen je cijeli otok. Gotovo cjelokupna neprijateljska posada na njemu izginula je ili se predala. Završni bilans tih gubitaka, poslije borbi i čišćenja terena, govori da je na otoku Krku ukupno poginulo 480 neprijateljskih vojnika i zarobljeno 138, dok su gubici 26. divizije iznosili svega 16 mrtvih i 54 ranjena.²⁰ Zaplijenjeno je cjelokupno naoružanje, oprema i drugi materijal njemačkih posada.

Značenje oslobođenja otoka Krka bilo je osobito veliko za dalji razvoj operacija Četvrte armije, kako u riječkoj bitki, tako i u historijskom zadatku oslobođenja do tada otuđenih krajeva Jugoslavije.

BILJEŠKE

¹ U ovim borbama poginulo je 2109 neprijateljskih vojnika i zarobljeno 1638. (Depeša štaba Četvrte armije, upućena Glavnom štabu Hrvatske 12. aprila 1945. godine. Arhiva Vojnoistorijskog instituta — dalje AVII — reg. br. 1—13/3, k. 119/4).

² »Oslobodilački pohod na Trst Četvrte jugoslovenske armije«, izd. Vojno delo, Beograd 1952, str. 115—116.

³ »Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije 1944—1945«, izd. Vojnoistorijskog instituta, Beograd 1957, str. 611.

⁴ isto

⁵ AVII, reg. br. 11—1/1, k. 311. Ova direktiva jedan je od prijepisa i nosi datum 16. aprila, dakle dana kada su jedinice krenule na zadatak. Očividno se radi ili o grešci u datumu ili je pisano naknadno, da posluži kao pisani dokumenat ranije izdate direktive.

⁶ U istoj direktivi stoji: »Po izvršenom zadatku 26. divizije 9. divizija izvršiće desant na otoke Cres i Lošinj sa zadatkom likvidiranja neprijatelja na istima«.

⁷ AVII, reg. br. 14—1/1, k. 1103.

⁸ »Oslobodilački, n. dj., str. 164.

⁹ Zbornik dokumenata i podataka..., tom VIII, knj. 3, str. 546 i 552.

¹⁰ Janez Tomšič, *Oslobođenje našh ostrva*, Beograd 1949, str. 23.

¹¹ Po J. Tomšiču to je bilo 14/15. aprila, dok u izvještaju štaba 26. divizije Četvrte armije o oslobođenju Krka stoji 13. aprila (AVII, reg. br. 7—1/3, k. 1103).

¹² U početku je ovaj sastav drukčije predviđen: umjesto 11. brigade trebalo je da se iskrca 12. dalmatinska udarna brigada.

¹³ Ukupan broj iznosio je 3900 boraca. Jovan Vasiljević, *Dejstva na Jadranu u Narodnooslobodilačkom ratu*, Beograd 1957, str. 230.

¹⁴ Bilo je predviđeno da Britanci prebace svojim brodom i artiljerijski divizion, ali do toga nije došlo jer očekivani brod nije stigao, pa je artiljerija ostala u Senju.

¹⁵ J. Tomšič, n. dj., str. 25. Prema drugim podacima bilo je predviđeno učešće 4 topovnjače: jedna za Bašku i tri za Punat i Krk. Topovnjače su stigle na određeno mjesto, ali njihovi osmatrači na kopnu nisu blagovremeno uspostavili vezu s njima. Predviđeno učešće britanskih aviona izostalo je na traženje štaba Četvrte armije. (*Zbornik dokumenata i podataka...*, tom VIII, knj. 3, str. 553 i »*Završne operacije...*« str. 618).

¹⁶ Izvještaj 1. dalmatinske proletherske brigade štabu 26. divizije (AVII, reg. br. 3—1/9; k. 1102); Izvještaj štabu 26. divizije štabu Četvrte armije (AVII, reg. br. 7—2, k. 1103).

¹⁷ Navedeni izvještaj 1. brigade i *Zbornik dokumenata i podataka...* tom VIII, knj. 3, str. 553.

¹⁸ Izvještaj 11. dalmatinske udarne brigade štabu 26. divizije (AVII, reg. br. 12—1/11, k. 1101).

¹⁹ *Zbornik dokumenata i podataka...* tom VIII, knj. 3, str. 546—8.

²⁰ Pregled obostranih gubitaka 26. divizije (AVII, reg. br. 25—2/7, k. 311 A).

Summary

THE LIBERATION OF THE ISLAND OF KRK APRIL 1945

The Yugoslav fourth Army offensive which took place early in 1945, entailed as its main objective the liberation of a wide coastal area of the north-west parts of Yugoslavia and the islands, together with Istria and the Slovenian seaboard. After completely annihilating the 15th German Mountain Corps, by the middle of April, the Army was in a strong enough position to penetrate into the Croation Seaboard and Gorski Kotar. After a fierce battle Senj was effectively liberated, this success, at the representing the key factor necessary in enabling the advancement along the coast towards Rijeka and Istria, however, a momentous problem still reigned to the left wing of the army in so much that the island of Krk was still firmly occupied by units from the German 237th Division, and who were sternly defending all the prominent approach routes to Rijeka.

Under such circumstances the important harbour of Senj was not in the advantageous position of being servicable for the supply of essentials to the Fourth Army, whose main forces were approaching the Bay of Bakar, in order to commence the battle for Rijeka. Other than

by taking unfavourable risks there was no way in which to attempt the liberation of the islands of Cres and Lošinj. Hence, the headquarters of the fourth Army decided that it was advisable for the nucleus of its 26th division and a section of the Kvarner marines detachment to carry out an all-sided attack on the island of Krk.

There were about 650 German soldiers and insurgents, with 15 cannons, on the island, all of which were from the infantry and marine formations. Enemy garrisons were disposed in all the larger localities throughout the island, or to clarify this point, in Krk, Malinska, Omišalj, Baška, old Baška and Punte. In order to liberate the island of Krk, the 26th Division headquarters had nominated its 1st Dalmatian Proletarian Brigade the 11th Dalmatian Fighting Brigade and a lesser part of the 3rd Overseas Brigade, in addition to the North Adriatic Naval Command, a part of the Kvarner Detachment. After exercising all the necessary preparations, during the 16th and 17th April 1945, these forces resolutely hit the east beach of the island, at Vrbnik and the coves of St Marak and Mala Luka. Operations took place during the night, resulting in the 1st Proleterian Brigade reaching the outskirts of Malinska and Omišalj, the 11th Brigade, outside of Krk and Punat, and the Kvarner detachment on the outskirts of Baška, while a section of the 3rd Overseas Brigade remained in the centre of the island in reserve.

The significant date was the 17th April during which day, after a fierce struggle, the 1st Proleterian Brigade managed to overcome the enemy garrisons in Malinska and Omišalj. At the same time, the Enemy in Punat surrendered to the 11th Brigade without any cause for armed conflict, whilst the latter was engaged in a long turbulent battle in Krk. In Baška and Old Baška, the enemy capitulated to the Kvarner Detachment without any struggle at all. By the end of the day the whole island of Krk had been liberated. To the greater part the enemy was annihilated with only an insignificant number managing to save themselves by means of escape across the sea. The enemy sustained a casualty list of somewhere in the region of 450 dead and 138 taken prisoner, while the 26th Division suffered an all-in-all total of 16 dead and 54 wounded. All arms and equipment were confiscated.

Immediately after the liberation of Krk, the struggle for Rijeka was intensified and the landing on the islands of Cres and Lošinj were effectively accomplished. This all amounted to the introductory essentials needed in order to liberate Istria and the Slovenian Seaboard.

Translated by Derek Woodgate

KRČKI ZBORNIK

1

KRK
1970

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 1

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ

PETAR STRČIĆ (glavni urednik)

dr NIKOLA ŠPANJOL

RIKARD ŽIĆ

RUDOLF ŽIĆ

Ovaj je svezak uredio:

PETAR STRČIĆ

Nacrt korica:

dr BRANKO FUČIĆ